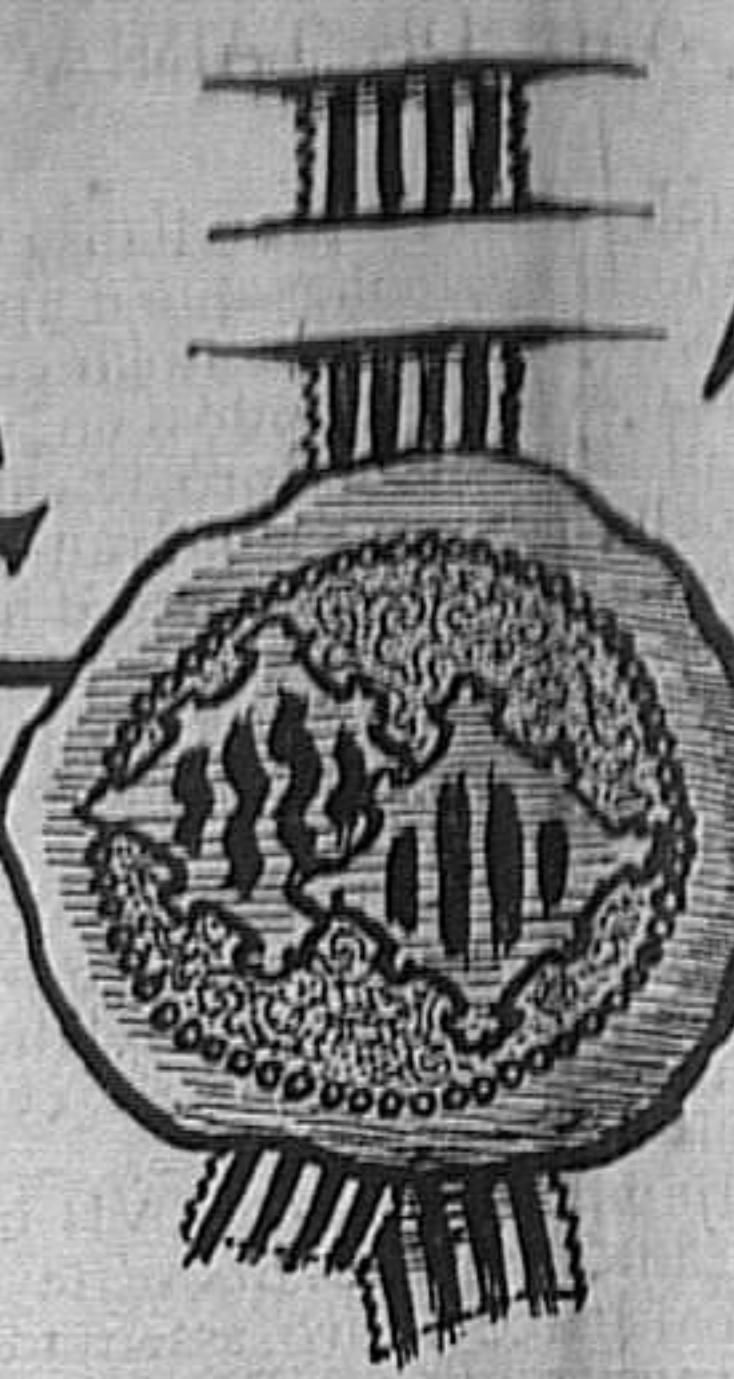

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÓDICH CATALANISTA

Any 2.—Núm. 63.—Diumenge 13 de Octubre de 1901.

LO QUE VOLÉM

«Volém la llengua catalana ab carácter oficial y que sian catalans tots los que desempenyin càrrechs públichs: volém Corts catalanas, no sols per estatuir nostre dret y lleys civils, sino tot quant se refereixi á la organisió interior de nostra terra: volém que catalans sian los jueges y magistrats y que dintre de Catalunya's fallin en última instància's plets y causas: volém ser àrbitres de nostra administració, fixant ab entera llibertat las contribucions y impostos, y volém, en fi, la facultat de poder contribuir á la formació del exèrcit espanyol per medi de voluntaris ó diners, suprimint en absolut las quintas y llevas en massa y estableint que la reserva regional forosa presti servei tan sols dintre Catalunya.» (Del manifest de la Unió Catalanista de 16 de Mars de 1897).

Tarragonins:

Fá molt temps que la nostra estimada ciutat sufreix los efectes d'una crisi espantosa, y essent inútil com és esperar dels Poders públichs profitos mides y segurs remeys que vingan á aminorar ni á deturar sisquera aquesta decadència nefasta que de mica en mica'n anorreá y mata totas las energies, creyèm arribada l' hora de congregarvos pera la defensa dels sagrats interessos comunals, cumplint així lo primer deber dels ciutadans dignes y honrats.

S'apropan las eleccions municipals. Dintre de poch, la lley vos cridará pera que trieu als mandataris que mereixin la vostra confiança y posieu en sas mans l'hisenda y l'administració del poble. ¿Hém de seguir com fins ara, permetent, mercès á la general indiferència, qu'el Municipi sia un cau de política suïcida, un medi pera satisfer egoismes quan no conveniencies particulars, un grahó de l'escala per ahont s'enfilan aquests homes ambiciosos que han portat á la nostra Pàtria al rebaixament y á la vergonya? ¿S'ha de tolerar per més temps que á l'Ajuntament sols hi vagin los representants de las collas políticas ab son natural seguici d'odis y d'enviejas y de sectaris apassionaments?

No. Las lluytas políticas, que tants esforços y iniciativas han esmercat inutilment, costant moltes vegadas rius de sanch y abundoses llàgrimas, en lloch han fet tant mal com al Municipi, puig desnaturalisantlo y estraient son carácter y sa significació, l'han convertit en camp de batalla ahont ni vensuts ni vencedors han procurat altra cosa que aprofitarse del botí abandonat per l'ensopiment y l'apàtia del poble. Al Municipi, donchs, no dèu anarshí á fer política, no hi dèuen anar los qui ab un renom qualsevol acaran ó pretenen acaparar la governació de l'Estat: s'hi ha d'anar tantsols á fer administració, hi han d'anar tantsols ciutadans de bona lley, gent de sa casa, de probada bona fè y d'inmaculada honradesa.

Un'altra condició han de reunir los Ajuntaments si's vol que siguin la veritable representació del poble y donguin los frufts que tots debèm esperar; y aquesta qualitat vers la seva ^{criminal} gi verdader sense compra de vots ni tu possible que las necessitats de la població sian degudament ateses y satisfetes. Preguntieu avuy als obrers, als pagesos, als comerciants, als industrials, als artesans, als propietaris y als homes de ciencia, qui's representa dintre'l Municipi, y vos respondràn tots á la una: NINGU.

¿Es per ventura que aquestes classes en que naturalment se divideix la societat, no representan interessos y interessos sacratissims? ¿Es que ja tenim lo problema social resolt y no's poden presentar á cada moment conflictes que ns portin días de dol y de tristesa? ¿Es que ha de consentirse l'explotació de l'obrer, l'abandono punible de la pagesia, la falta de protecció pera l'industrial y el comerciant, la poca cultura de l'artesà, lo menysprèu de l'home de ciencia y l'injusticia ab que's tracta al propietari?

Per això nosaltres, seguint l'antiga tradició catalana, perfecta y veritablement democràtica, volém que al Municipi hi estigaran representants tots los interessos, tant los dels richs y dels menestrals com los dels pobres; y per això també quan sia hora de formar la llista de candidats, tindrèm ben presents los distints estaments que forman la ciutat, pera qu'el nostre Municipi resulti un acabat conjunt de las forsas vivas de Tarragona, de l'agricultura, de l'industria, del comers, de la propietat y del treball manual y intel·lectual.

Si volèu un programa, aquí'l teniu. Rés de promeses enganyoses y de projectes colossals y difícils de realisar. Honradesa, administració y veritable representació del poble, rès més volém pera'l Municipi.

Aquests són los nostres propòsits y las nostres convicçions. Si's qui fins ara s'han mostrat indiferents, las personas totas de bona voluntat, sense excluir á las associacions y als particulars que defensin honradament qualsevila mena d'ideals, volen ajudarnos en nostra patriòtica tasca, la victoria serà segura y Tarragona'n rebrà positius beneficis. Si las nostres manifestacions són rebudas ab indiferència, esperarem resignats un'altra ocasió més oportuna ó que altres elements de més valua y més afortunats que nosaltres sápigan dexondir la conciencia del poble pera tráurel d'una vegada per sempre de las grapas del caciquisme.

Tarragona 12 d'Octubre de 1901.

Joseph A. Morera, propietari.—Francesch Virgili, comerciant y propietari.—Domingo de Domingo, ebanista.—Eugení Virgili, adroguer.—Francisco Casas, farmacèutich.—Gabriel Guardiola, industrial y propietari.—Antoni M.ª Martell, propietari.—Manuel Guinovart, propietari.—M. Joseph Boada, comerciant.—Anton Anguela, industrial.—Francesch Rosich, confiter.—Joan Molas, fuster.—Anton Virgili y Oliva, advocat.—Marceli Anglés, industrial.—Antoni Merola, industrial.—Joseph Aymat, pagès.—Ramón Abelló, industrial.—Manel Mercadé, advocat.—Joseph Aguiló, professor.—Tomás Jordá, agricultor.—Eugení Boada, comerciant.—Antoni López Bertrán, comerciant.—Joseph M.ª Boxó, propietari.—Emili Batalha, fuster.—Joan Forin, procurador.—Lluís Cadiach, professor.—Joseph Guinovart Vilà, industrial.—Cosme Oliva y Toda, professor.—Agustí Ferrer, comerciant.—Manel Ferreté, industrial y propietari.—Joan Solé, del comers.—Joseph Folch, pintor y propietari.—Joseph Romaní, del comers.—Gil Soler, farmacèutich.—Faust Carbó, del comers.—Emili Borrás, consignatari.—Marceli Vicens, industrial.—Enrich Baixeras, comerciant.—Joseph Reyes, industrial.—Joseph Tomás y Solé, del comers.—Joseph Ventosa y Marqués, advocat.—Zacarias Escoda, industrial.—Joan Palà, industrial y propietari.—Eugení Saugar, comerciant.—Joseph Sents, forner.—Joaquim Escolà, industrial.—Pere Lloret, advocat.—Joseph A. Sans, industrial.—Agustí M.ª Gibert, metge y propietari.—Ramón Paris, industrial.—Carles Moragas, del comers.—Antoni Rossell y Porta, agent d'aduanas.—Joseph Gasset, advocat.—Trifon Bás y Pascual, del comers.—Francesch Prat, fuster.—Joan Serra, confiter.—Joseph Miracle, industrial y propietari.—Adolf Artal, catedràtic.—M. Leyva, industrial.—Ramón Garcia, esparter.—Antoni Guasch, advocat.—Isidor Aymat y Llauderó, pagès y propietari.—Eudald Roca, comerciant.—Xavier

Güell, comerciant.—Ramón Cabré, propietari.—Salvador Güell, comerciant.—Lluís Granada, advocat.—Simó Gramunt, notari.—Modest Nadal, farmacèutich.—Ignasi Balcells, propietari.—Joan Mallafre, metge.—Marià Dexeu, farmacèutich.—Joan Soler, propietari.—Joseph A. Boxó, propietari.—Domingo Batet, comerciant.—Rafel Corbella, industrial.—Joseph Espinach, industrial.—Joseph Cafellas, propietari.—Joaquim Font, propietari.—Joseph Solano, industrial y propietari.—Joseph M.ª Guasch, propietari.—Joseph de Canals, propietari.—Anton Pelegrí y Martorell, industrial.—Anton Pelegrí, propietari.—Antoni Verderol, advocat.—Jaume Durán, propietari.—Pau Brú, propietari.—Magí Masip, relotger.—J. Barbens Carreté, industrial.—Pau Brú Raldúa, industrial.—Joan Nadal, industrial.—Felip de Veciana, agricultor y propietari.—Joseph Fernández de Córdoba, propietari.—Luciá Smith, propietari.—Lluís Soler, metge.—Francesch Roca, forner.—Magí Lladó, industrial.—Joseph M.ª Punyed, agrimensor y propietari.—Joseph O. Torras, metge.—Francesch Coca, industrial.—Leandre Ripoll, agent de canvi.—Robert Guasch, advocat.—Joseph M.ª Balart, industrial y propietari.—Francesch Abella, mestre de casas y propietari.—Joseph Montguió, industrial y propietari.—Joaquim Boxó, perit agrícola y propietari.—Lluís Benítez, tipògraf.—Joseph Vallés, industrial.—Antoni Jové, industrial.—Sebastià Pons y Gil, propietari.—Joseph Rovira, propietari.—Joan Bové, industrial.—Joan Vidal, industrial.—Francisco Novillo, propietari.—Just Guinovart y Vardet, industrial.—Pere A. Mestre, industrial.—Esteve Rosiñol, industrial y propietari.—Francesch Sugrañes, impreessor.

Se prega als firmants del present manifest y á totas las personas que hi estiguin conforme, se serveixin assistir á la reunio que tindrà lloch avuy diumenge, á las 5 de la tarde, en lo local de la societat "Unió Agrícola", carrer de Caballers, 9.

LO MANIFEST

Lo document que publiquem en aquesta mateixa plana, avalorat per firmas de las més prestigiosas del comers, de l'industria, de la propietat y del treball, és verament encoratjador. Pel qui durant los darrers anys ha observat la manera de viure del nostre poble, cada dia més misticificacions, que convidan a fer lo ho-

apiech de ciutadans dignes y honrats,

li farà obrir lo cor á l'esperança, pensant

que no es molt llunyana l'anyorada re-

generació de Tarragona.

La gent de sa casa, la que pensa, la que treballa, la que paga, la que sufreix l'iniciativa explotació del règim actual, que deixa sentir sa influència desde las enlayradas esferas del govern á las més modestas del Municipi, se n'ha cansat ja de viure ensopida y retreta, permetent que les ineptes oligarquias políticas s'aprofitin de la seva indiferència pera enfilar-se als sitials de la representació popular. La lluyta avuy comença, y per més que se'n combatí inicialment ab grollers insults, no pararèm un moment fins á conseguir la victoria.

No se'n amagan los perills y las dificultats que porta en si una obra d'aquesta naturalesa. Sabem prou bé, que ls microscòpicos grupets de cacichs que aqui imitan y representan la política madrilenya, procurant posar entrebancs y desordres de tota mena pera que fracassí'l patriòtic moviment que acaba d'iniciar-se. Mes creyèm que no ns faltarà decisió y fermesa pera senyalar y avergonyir devant del poble als qui, faltats de coneixement ó per compromisos polítichs, no comprenen qu'és arribada l' hora de que se'n tornin á sas casas, aprofitant lo que hi resta de vida pera plorar los seus conscients ó inconscients desacerts.

Tarragona reviu. Los que fins ara l'han crègit morta, quan no estava més que entemonida y lligada per las oligarquias personalistas que per espai de molts anys s'han succehit en sa governació, veurán ben aviat com entra pel camí de la bona administració, del progrés y de la cultura, tornant á ésser gran y poderosa com en altres temps de glòriosas recordans.

Nosaltres, que fá més d'un any venim treballant ab fè cega pera dexondir la conciencia del nostre poble; qu'hem esmercat las escassas llums de la nostra intel·ligència y ls esforços tots de la nostra voluntat pera lliurar á Tarragona de las graps del caciquisme, nos sentim avuy orgullosos de la nostra tasca. Veyem que al nostre costat s'hi aprestan á batallar los elements més sans de la població; veyem que units per un mateix pensament, ciutadans dignes y honrats, sense distinció de classes ni d'ideals, s'agermanan amorosament pera salvar á Tarragona, y aquest hermos espectacle nos encoratja á seguir lluytant ab dalit pel pervindre del nostre poble.

S'ha posat avuy la primera pedra de l'edifici de la nostra regeneració. Ha arribat donchs l'ocasió de que tots los ciutadans compleixin ab son primordial deber y ajudin á refer la llar del poble, mitj enrunada per un seguit d'anys de lluytas intestinas que no ns han portat altra cosa que la fatal decadència que patim. Cal qu'el poble no miri indife-

rent la crida que se li ha fet; cal que prescindint d'odis polítichs y de miserias personals, treballèm tots de fèrm, porque segons sia'l nostre modo de procedir, així també serà'l pervindre que'ns espara.

Per la nostra part, no ho hem de dir ja, porque de sobra ho sap qui'ns coneix, que ocuparèm lo lloch de més perill á la vanguardia d'aquest moviment salvador.

Parèm d'aquesta al·lò ab la deguda

A la classe Obrera

Comunicació important

Ho és baix tots conceptes la que ha dirigit á la Federació Obrera Local la Comissió que ha redactat lo Manifest que publiquem en lloch preferent d'aquest número.

Diu així:

«La defensa dels interessos comunals, encarregada per lley natural al Municipi, obliga á tots los ciutadans á fixar l'atenció en la manera de constituir aquesta corporació, que en si, no es ni representa altra cosa que l'extensió de la família. A totes las classes de la societat interessa donchs, que al Municipi hi vagi representació de cada una d'elles, perquè d'altra manera no es possible que aquell sia, com dèu ésser, lo defensor y la salvaguardia dels ciutadans.

Portar al Municipi tal ó qual color polítich, l'experiència demostra que no dóna altre resultat que convertirlo en una oligarquia explotadora que funciona en benefici d'uns quants y en perjudici de la generalitat. Per això nosaltres, allisonats per aquesta dolorosa experiència, creyèm arribada l' hora de deixar de banda tota idea y tot color polítich, pera no tenir en compte cap més circumstancia que la representació de llegítims y respectables interessos. Volèm en una paraula que al Municipi de Tarragona, s'hi agermanin los obrers, los industrials, los propietaris, los comerciants, los artesans y los homes de ciència, com agermanats viuen en la realitat.

Al nostre entendre, cap altre estament com lo dels treballadors necessita dintre del Municipi una representació decidida dins. Lo treure de les entitats y cor-

porosa, que se'ns pervindre de la classe. Lo paborós problema de la subsistència se presenta á Tarragona ab tal caràcter de gravetat, que pot ben dirse que á la nostra ciutat, ahont los jorals són cada dia més escassos, és una de las més caras d'Espanya. Aquí la vida del treballador se fa impossible, y per això veyem á cada moment com emigran centenars de germans nostres, als quals la fam y la miseria s'ha allunyat dels llochs ahont de posaren los seus amors y las seves afecions.

Cal donchs qu'el Municipi's preocupa d'aquest problema y d'altres qu'afectan directament á la classe obrera, y pera lograrho, no veyem altre medi que de portar representants dels treballadors á l'Ajuntament.

Per aquesta raóns havem près la llibertat de dirigirnos á eixa honorable societat demandantli sa cooperació en la propera lluyta electoral y sa adhesió al Manifest que tenim l'honor d'acompanyarvos, que veurà la llum lo propòsit dissapte, dia dotze del que som.

Visquéu molts anys.

Tarragona 9 d'Octubre de 1901.»

Tenim entès que la comunicació que acabem de transcriure, ha produït excelent efecte entre la majoria d'elements que componen la Federació Local; no essent difícil que una vegada reunides las Seccions, se prengui l'acort de adherir-se á l'esmentat Manifest.

Nosaltres ho celebraríam de tot cor perquè ns plaurà vèure á la classe obrera de Tarragona, quin bon sentit y cultura són tradicionals, donant un exemple de civisme que, ó molt nos equivoquem, ó molt prompte resonaria per tots los indrets de Catalunya.

PROUD indiferència

Voldríam vèurel acabat d'una vegada l'indiferentisme polítich. Privadament tot són lamentacions, tothom ho reconeix que l'apartament de la vida política nos ha portat á l'extrèm en qu'avyu nos trobèm: tots estèm acordes en lo modo de pensar, mes venen las eleccions y al quedarnos retrets á casa deixem lliure lo camp als polítichs d'ofici que poden fer y desfer á son capricho.

Rés menys convenient qu'això. Pensin en que en totes las eleccions sols hi concorren á lo més, una tercera part d'electors; las altres dues tercieres parts se quedan á casa tranquilament y deixa fer. ¿Vol dir això que hi estigaran conforme ab lo que's fa? De cap de les maneres.

Tal estat de cosas ha arribat á son fi. Elements fins ara dispersos, retrets, han comprès quins eran los verdaders interessos y tractant de que'l sufragi en las properes eleccions representi la genuina voluntat del poble. Aquesta empresa dèu ésser encoratjada per tots los ciutadans de bona voluntat. A la sombra del manifest que s'ha publicat hi caben totas las ideas, tots los principis, tots los credos polítichs. No tracta d'ellegir un Ajuntament republicà o monarquich, fusiónistà o conservador, federal o carlista; rés d'això. Cada hú pot conservar son modo de pensar, professar-lo culte intern que vulgi; mes á las portas de casa la ciutat dèu deixarhi la política; allí no dèu ésser més qu'un administrador del poble, desapareixent pera sempre més majorias y minorias, espectacle ridicol en un Ajuntament.

Al costat d'un projecte hi dèuen estar tots, absolutament tots los regidors, si és beneficis pera'l poble, y en contra també tots, si és perjudicial. Voldríam arribar á congregar á l'Ajuntament vintissis ciutadans de criteri prou clar, de conciencia prou recta, que obeixin no més qu'aquesta, sens fixar-se ab cacichs ni política, prenguessin los acorts per unanimitat.

Rés de lluytas ni d'intrigas: bona fe abnegació, és lo que's necessita; y á aquesta obra magna de regeneració es perím que hi pendrà part tothom; la cooperació de tots, la col·laboració de tots los bons patricis es lo que's necessita, y si així se fa no dubtin que Tarragona haurà donat un gran pas pera conseguir una administració model, y son exemple, al ser esguardat per altres pobles, farà avansar un gran pas la cultura política de Catalunya.

Y aquests problemes mentres se mantinguin així, seguiran constituint la base d'aquest govern que no es altre que la continua lluyta civil, l'odi entre amo y criat, entre ric y pobres.

Ab l'abolició dels consums se combinarà en part lo terrible desastre darrerament suferit; podrà encara menjar l'obrer, y l'amo obrir novas fonts de riquesa ahont col·locarhi brassos qu'estan en vaga.

Sobre'l consúms

Me sembla qu'el veig al senyor del tupè quan li parlan d'aquesta qüestió.

Ab aquella rialleta sardònica, dèu contestar

Es à totes llums injust que pagui tant lo qui té hú com lo qui té cent.

«Que no trobarán d'hont poguer tréure?

Una marina sense barcos, de rès serveix y mils generals que perden colònies destorben, perque si s'han de perdre més val vèndrelas.

Un exèrcit d'emplets que treballan cinc horas, podria quedar reduhit à mitj que'n treballassin dèu com à las casas de comers d'aquí; y d'aquest mitj exèrcit trèuren la meytat qu'hi sobra perque no hi tenen altre quefer que firmar la nòmina y quedaria reduhit à una quarta part d'aquell primer qu'hem citat y qu'encauoldria vèurel treballar.

Un altre exèrcit hi ha que suprimir, y vestors dirán que jo ho suprimeixo tot, però jo l's hi diré que vagin examinant lo que'l dich y que vegiu si tinch ó no rahó de ferho. Lo que de rès serveix y rès val, més val llenyarlo. Y tornant' a lo d'abans, suprimiria tota aquesta gent de classes passivas que no tenintne prou ab guardar lo sobre y'l traue dins la calaixera y cobrar l'*haber*, se llogan per cap quart, quitant lo pà d'un pobre xicot que podría tenir un sou ab qual mantindres.

Y no content encara, suprimiria molts, però molts altres cosas que no puch citar y que seria llach d'enumerar, segur de que quan hagués acabat, me sobrarián molts milions, que's podrían emplear en escolas d'ensenyança, canals, ports, carriols, y que contribuirian no poch, perque hi hauria medis de ferho, à que'l exorbitants cambis acaben per no feros més por, y à que la nostra moneda valgués tant aquí com à fòra d'aquí, cent céntims.

Y no se'n preocuparán, nó, ls obrers d'aquesta cosa; no hi pensan qu'és à ells més que a ningú à qui afecta y fereix de mort, nó, dirán que és als comerciants à qui afavoreix, y sentat això, tornarán à malehir al que'l dona pà d'antlos treball y à promoure vagas que no han sinó de perjudicarlos.

D'aixòs val aquest govern inepte y á això vā y ha anat sempre, à dividir las classes, y dividint la guanyat y guanya-

rà fins que s'acabi,

Són los consums com una píldora daurada que s'empassa perfectament.

Y que ja se'n cuidan ells de daurarla, perque de lo contrari, ningú se l'empas-

saria.

Si quan las dònas van à la plassa à comprar, los hi diguessim:

—Aquesta col? cinc céntims.

—Tingu....

—Oh! y cinc més de l'impost.

—Aquesta carn? à peseta y dos rals de consums, sis rals....

Arribarían las dònas à casa seva y posarían al marit un cap com uns tres quartants de consums y d'impostos y consums, y aixís com ara resignadament tots paguén y callén, alashoras no passeràn més que tot lo noble

de l'ortut.

no s'hagués sublevat en contra d'aquesta contribució indirecta, odiosa y arbitria-

tria. Y no es pás d'ara que'n ne queixèm, nó. Ja fà molt temps; però per això continuarèm barallantnos ab la guardia ci- vil per defensar vuit hours deixant als consums que'n consumeixin.

RICART ROCA.

Nous Quijotes y nous fantasmas

Als contraris del catalanisme

Lo poble castellà, que es lo qu'ha encarnat sempre la personalitat d'Espanya, y quin símbol més sublim l'ha fet en Cervantes ab son inmortal *Don Quijote*, continúu avuy y continuará probablement per sempre, essent lo mateix poble, pel que no passan segles ni s'allisona ab l'experiència. Se fan sentir en lo concert de sos estadistes las vèus profèticas de sos grans homes, desde Campanella à Pi y Margall, senyalant'l camí à seguir pera esdevenir un gran poble, y ell, sempre sórt als bons concells, sempre embrancat en sos llibres de cavalleria, tirant sempre pel camí de las aventuras que li han de capular los ossos y deixarlo en lo més trist dels ridícols, cerca la seva perdició.

Lo poble castellà, quin símbol més sublim, tornó a repetir, es lo *Don Quijote*, ha patit sempre d'enemicis imaginaris, de fantasmas que no han existit més que en lo seu cervell trasbalat y buyt de cultura. Tota l'epopeya quijotescia no existeix més que imaginariament; *Don Quijote* liura combats terribles, realisa estupendas aventuras, mata à gegants horribles, dispersa à exèrcits nombrosos, sense que'n Sancho Panza que per res se mou del seu costat, hagi sentit brunzir un ala de mosca. Totas aquellas èpi- cas accions, no s'han desenrotllat més que dins del seu cervell ó contra un penjoll de bots, un remat de bens ó un moli de vent. En Sancho Panza no ha vist cap guerrer, ni l'ha espantat lo relluhir de cap arma y entretant, *Don Quijote*, ha deixat la seva hisenda arruinada y la seva familia en lo desconsol per anar a pertorbar la pau y la tranquilitat d'allà ahont no'l demanavan ni necessitaven dels seus esforsos.

Tal passa ab los *Quijotes* d'avuy, sigan castellans ó catalans, valenciáns ó gallegos, perque mitj ofegada ja la personalitat de las regions, que tenian en temps de Cervantes, absorbidas per l'absorció centralista, avuy *Don Quijote* ja no es de la Mancha, sinó d'Espanya.

Avuy per avuy s'ha presentat à *Don Quijote* un enemic terrible: *EL CER-*

CICALISMO ó per mal nom *LA REAC-*

CION, y *Don Quijote* s'ha proposat re-

vallo y vencerlo en desigual y singular

combat. *Don Quijote* no vol permetre que'l pobles se'n emancipin per si sols, per medi del treball y de la cultura, que allunya tot fantasma, sinó que vol per ell la gloria d'aterrar al gegant, que viu à la sombra y no sab ahont és, però que de segur ja tremola no més que al sentir los seus discursos grandiloquents y al saber que s'ha armat caballer per sortir à buscarlo.

No fà molt temps que'l fill del gran Pi y Margall, que sembla que tindrà obligació d'aprofitarse de las sabias lli- ssons de son pare, deya dirigintse à Pe- rez Galdós à propòsit de la *Electra*, que *habia derribado de una llançada al negro gigante*, y aquest negro gigante ningú sap encara ahont ha caigut. Aquí l'únich que cau y que ja casi no pot aixecarse és el *Don Quijote*, es la eterna Espanya pintada per en Cervantes.

Donchs bé; aquest negro gigante del Clericalismo y de la Reaccion, los moderns *Quijotes* lo véuen ara en lo catalanisme. Diuen qu'el catalanisme és clerical y retrogrado y que convé destruirlo, y que contra'l qual s'han d'ajuntar tots los bons espanyols, y es de suposar qu'el catalanisme, com tots los fantasmas combatuts per *Don Quijote*, no se sentirá de las sevas llansadas, y que triomfant, tindrà la misericòrdia de sentir la compassió que inspira'l foll y desgraciad, abatut per haver lluytat per una mala idea de justicia y de progrés, que fins ara no s'ha conegut maya d'Espanya, posada en mans de *Don Quijote*.

Convé fer constar qu'el mot Catala- nisme no significa més que la doctrina més amplia autonómica aplicada à Ca- talunya, com pot y desitjém tots apli- carla à totes las nacionalitats d'Espanya y del mon enter, si'n fos possible, y los principis autonomistas són los fonaments de tota llibertat, ja qu'aquesta és del tot impossible sense'l respecte à las perso- nalitats, ja al individu en l'ordre humà, y a las personalitats colectivas en l'ordre social.

Mentreix bestialment lo qui diu que'l catalanisme no ha defensat sempre aquests principis y que à tots nos toca part de culpa en las desgracias d'Espanya.

Al més ignorant y al més mal intencionat, li consta positivament que tot lo que ha fet Espanya aquets últims temps y que l'ha portat à la ruina, s'ha fet sempre ab la solemne protesta de dos únichs partits: los federals y los catalanistas. Pera nosaltres s'hauria donat l'autonomia y fins l'independència à Cuba y Filipinas; pera nosaltres s'hauria evitat la guerra ab los Estats Units, pera nosaltres Espanya seria poderosa y lliure, y hem agotat fins à l'heroisme totas nostras forças pera evitar tanta baixesa, fins a desafiar l'Inquisió militar, y després de tant, nos hem de sentir lo bestial afront de que també som culpables de tanta deshonra.

Aixís transcorregué llarga tongada

entre autonomistas

com el *Correio da Manhã*

com Mateu i el *Correio da Manhã*

com el *Correio da Manhã*

CRÒNICA REGIONALISTA

S'ha publicat lo quadern XIX de la Collecció de Cansons Populars Catalanes que conté la preciosa y llegendaria cançó «Los Estudiants de Tolosa y l'idílica tonada «Los presents de la boda.»

Lo pròxim quadern d'aquesta escullissima col·lecció, serà extraordinari y dedicat al himne patriòtic de Catalunya «Los Segadors».

—Lo meeting celebrat á Tremp comensá á donar sos fruys catalanistes. A data població los infatigables senyors Laforga, Mir y Monrós tenen ja format un centre catalanista en que passan de quaranta ls que de primer moment s'han adherit com a socis; y á Talarn l'entusiasta jove senyor Blanquet, té ja una agrupació catalanista, tenint moltes las poblacions de la conca y de montanya que comptaran ab centres idèntichs.

—Lo diumenge passat l'agrupació excursionista «Los Montanyencs», organisa una excursió pera visitar Sant Medi, Sant Cugat y Valldoreix, éssent lo lloch de reunió l'Hotel d'Inglaterra y hora de sortida las cinquanta del matí.

—La festa de la repartició de premis del Certamen literari musical, organiat per lo «Centre Catalanista Sarriàenc» y celebrat lo dia 6 á la tarda, fou una veritable solemnitat. Comensá la festa ab un discurs de nostre amich y company En Angel Guimerá y acabá ab un altre hermosissim com tots los seus de Mossen Cinto Verdaguer, éssent abdós rebuts ab entusiastas aclamacions y ab lo cant de l'himne «Los Segadors.» Se donaren molts viscás a Catalunya, al «Centre Catalanista Sarriàenc» y a la «Unió Catalanista».

—Los distinguts advocats de Barcelonona don Ildefons Sunyol y don Joan Malquer y Viladot han ofert sos serveys á la Junta Permanent de l'*«Unió Catalanista»* pera defensar á alguns dels processats per lo motiu d'haver honrat la memoria d'En Rafel de Casanova. La Junta Permanent, agrahida, ha trasmès la oferta á la Comissió jurídica de la «Unió».

—Ab motiu de la visita que'l director de la «Schola Cantorum» de París, Mr. Charles Bordes, efectuá á l'*«Orfeó Català»* en son local de la Plassa de St. Just, aquesta benemèrita institució choral organisa un concert íntim en son honor, cantant baix la direcció de son mestre en Lluís Millet gran nombre de composicions originals y populars catalanas de son triat repertori y, ademés, la que porta per títol «Domine puer meus jacet», darrerament estrenada, original de l'esmentat mestre Bordes, qui elogiá en gran manera als orfeonistas y especialment al mestre Millet, per la delicadesa y bon gust artístich ab que executaren totes las obras, las que foren també molt aplaudidas per lo gran nivèr vers la seva que omplian del tot lo local.

En intermedi Mr. Jean David, tenor solista de la «Schola Cantorum» y que ha acompañat en son viatge á Mr. Bordes, ab molt gust y bona escola y ab veu ben timbrada y molt igual, cantá, ab acompañament de piano, quatre hermosas composicions de Weber, Bordes, Schütz y Indi, que li valgueren molts aplausos, vegentse obligat á repetir lo del mestre Bordes.

A acabar lo concert se cantaren «Los Segadors», donantse alguns viscás y després lo mestre Bordes pronunciá breus y encoratjadoras paraules d'agraiment y simpatia per l'*«Orfeó Català»*.

—Han solicitat oficialment la seva admissió á l'*«Unió Catalanista»* l'Associació Catalanista de Sant Boi de Llobregat, lo Centre obrer «Catalunya» de Sant Martí de Provensals, l'Agrupació Catalanista de l'Arbós y l'periòdic «Lo Renaixement».

—Lo festival projectat per l'Associació Catalanista de Sant Boi de Llobregat á benefici dels damnificats per la riuhada, sembla's celebrar al Palau de Bellas Arts de Barcelona.

Sants de la setmana

Diumenge, dia 13.—La Maternitat de la Mare de Déu, la Mare de Déu del Remey y Srs. Eduard r. y Veneciano y Gerart abs.—Dilluns, 14.—Srs. Calixt p., Gaudenci b. y Fortunata yg. y Sadurní y Llop mrs.—Dimarts, 15.—Srs. Teresa de Jesús fdr., Tecla ab., y Aurelia vg.—Dimedres, 16.—Srs. Ambrós y Florentí bs., Galo ab. y la beata María de l'Encarnació, m.—Dijous, 17.—Srs. Victor y Eron bs., Eduvigis yda. y la beata Margarita M. Alacóque vg.—Divendres, 18.—Srs. Lluch evang. y Julia erm.—Dissabte, 19.—Srs. Pere d'Alcàntara cfr., Varo sold., Rosina mr. y Pelegia vg.

Quaranta horas: Acaben avuy á l'Església d'Oblats del SS. Redemptor y comensaran á l'Església de Religiosas Descalsas.

NOVAS

Las nombrosas firmas que suscriuen lo manifest que publiquèm en lloch precent d'aquest número, es una prova evident, dels vehements desitjos que ni han en los cors de tants y tants significats ciutadans pera aixecar á Tarragona de la postrejo en que's troba. Nosaltres en tot això no hi tenim més que la iniciativa; tot lo demés ho han fet, per sonas de tots las ideas y de tots los estaments, acopladas patriòticament baix la bandera de la veritable regeneració,

que consisteix en que cada poble's preocupa dels seus interessos, encarrilantlos envers l'honorada, la bona administració y l'amor á la Pàtria. Lo dia que aquest moviment sigui general, haurà nascut la nova Espanya.

Nosaltres estèm satisfets, contentissims, de l'esclat de patriotisme que ha donat Tarragona volgunt renaiixer á una nova vida; y dihèm Tarragona, per que suscribit lo manifest personas de totes classes, rics y pobres, però tots de criteri independent y verdaders aymants de nostra ciutat, podèm ben bé assegurar que tot Tarragona, especialment la que treballa y pensa, està complertament identificada ab las idees y ab los propòsits que'n encoratjan á tots.

Aquí no hi ha de buscar ningú ideas mesquinas, ni rivalitats personals, ni desitj de mortificar á cap partit polítich. Es molt més enlayrada la missió qu'enfa treballar per desxoniar á nostra estimada Tarragona, y pera que tots plegats, sense diferència d'idees ni de personalitats, poguem donarli una bona embranieda, que la coloqui en poch temps al nivell dels pobles que gaudeixin l'espiritu de la vida moderna, ó siga del treball.

Tal vegada serà demanar un impossible porque tots los partits polítichs teneen los seus compromisos personals; però si fos possible que l'amor á Tarragona s'imposés á tots, seria un espectacle digne, enlayrat y patriòtic que tots los partits polítichs que treballan per formar candidatura propia, abandonessin aquest propòsit, y agermanantse, ab la verdadera representació del poble, deixessin que aquest designés ben exponencial y entre individuos de totes las classes socials, los tretze noms que deguessin omplir totes las candidatu-

ras. Així podrà anar al municipi un grup ben nombrós disposit per fer bona feina y á ocupar-se únicament dels interessos de Tarragona, y no estant los regidors cohibits per las conveniencies de partit ni per las rivalitats personals que la política crea, és ben segur que escoltarian al poble y traduirien en fets las corrents y impulsos de l'opinió pública. Devenintse al poble, al poble escoltarían; no com succeheva avuy, que no'n fan cas per la senzilla raó de que l'elecció la deuen tots als respectius partits, y als partits venuts obligats á servir y no á la ciutat.

Això ja comprendràn los nostres lectors que no passará d'un bon desitj, que podria ésser molt profitós pera Tarragona; però aquesta mateixa circumstancia y altres que no cal citar per estar en la conciencia de tots, farà que no arribi á cristalizar. Sigui lo que vulgu no'n es en debèm preocupar; ab l'ajuda de tots los que vulguen treballar per Tarragona, anirà á la lluita.

Així, donchs assistimhi á la reunio d'avuy, tois los que, sense diferencias d'idees ni de classes, sentim batesar lo que verdader sense compra de vots ni tu- a la nostra estimada Tarragona.

La Comissió organitzadora dels treballs electorals ha rebut varias queixas de persones respectable que haurien volgut continuar las seves firmas al peu del manifest que va donar-se ahir al públic. Aquella'n prega fèrni constar que per la prémura del temps no va poguer recollir-se major número de firmas, mes qu'ab gust se rebràn adhesions en la reacció de Lo Camp, mentres la comissió no designi local propi, que serán las oficines electorals que's montarán després de la reunio d'avuy.

Las adhesions de tots los que vulguen suscriure'l manifest, serán després devidament publicadas.

Per erro d'impremta, en lo manifest electoral apareix convocada la reunio d'avuy en lo local de l'*«Unió Agrícola»*, carrer de Caballers, núm. 4, sent així quel local de dita societat està instalat en lo núm. 9.

La colonia aragonesa d'aquesta ciutat celebrá ahir varias festas religiosas en conmemoració de la Verge del Pilar. Es aquesta una festa regionalista que demosta l'amor dels aragonesos á la tie-

Nostre estimat amich D. Antoni Rossell y Porta, ha tingut la desgrasia de veure morir á sa hermosa nena Teresa, á la edat de sis anys.

Acompanyém á l'amich Rossell y á sa distingida familia en lo dolor que experimenta per tan sensible pèrdua, poguentli servir de consol lo gran nombre de persones que s'associaren á sa pena en l'acte del enterro.

Lo Banch d'Espanya anuncia que allarga fins á fi del més actual lo terme pera admeter en qualsevol caixa del Banch tots los bitllets de l'emissió de primer Juliol de 1876. (Retrato de Lope de Vega).

Passat aquest més, s'admetterán los expressats bitllets en las Sucursals pera sa remisió al Banch y reconeixement, estampant al darrera de cada un d'ells la firma del presentador, sens quin requisit no's facilitarà lo correspondient rebut.

Estèm d'acord en la proposició presentada en la sessió de l'Ajuntament lo divendres passat, pera honrar la memòria de l'ilustre patrici tarragoní D. Pere A. Torres. Per unanimitat s'acordà con-

tinuar lo nom del Sr. Torres en la galeria de tarragonins ilustres y que's posi, sempre que'l propietari ho permeti, una lèpida en la casa del carrer del Lleó ahont va naixer.

Varis veïns de la part baixa han presentat á l'Ajuntament una exposició demandat que s'interessi pera que la companyia del Nort deixi sens efecte l'acort segons lo que quedará tancada l'antiga estació de Reus trasladantse'l servei á la de Valencia.

Que l'actual estació no pot utilitzarse més, està en la conciencia de tots, més en aquest assumptu se reproduceix la qüestió d'interessos que va suscitarse quan lo dels mercats, y com aquella, la considerem de difícil solució a gust de tots.

Lo moviment del port ha sigut bastant important la setmana passada. Lo divendres se reuniren fins vuit vapors que carregaren bon número de toneladas de mercancies. Es agradós aquest moviment mercantil per los jornals que hi troba la classe treballadora.

La Junta d'obras del Port ha solicitat del Gobern que, cas de concedirse á alguna població la zona neutral, sigui també concedida á Tarragona y sobre aquest extrem ha demanat l'ajuto de l'Ajuntament.

Creyem encertat lo que s'ha fet, y encara que no tenim gran fe en que lo de las zones prosperi, bò es estar previnguts pera lo que pugui ocurrir.

La Cambra de Comers y las demés corporacions oficials, no estaria de més que també ajudessin las gestions de la Junta d'Obres del Port y Ajuntament.

Demà tindrán lloch á la parroquia de Sant Francesch los funerals pera l'etern descans de D. Pere A. Torres Jordi.

Diu acte promet ésser una verdadera manifestació de dòl.

Ha sigut nomenat Prefecte de la Comunitat del Seminari Pontifici de Tarragona lo Llicenciat en Teologia Mossen Antoni Prenafeta, natural del Vilassell.

Aahir siguieren aprobats per lo Sr. Gobernador civil los estatuts de l'Associació Catalanista de Solivella.

Ho celebrem y desitjèm qu'aquells companys treballin de fèrm en bé de la causa.

Ha reaparegut «Gent Nova» de Baladona y ha visitat nostra redacció «Lo Renaixement», portaveu de la Societat catalanista del mateix nom, de Barcelona.

No volèm contestar la sèrie de grollers que convidan a fer lo homenatge a la ciutat de Tarragona, á respectable

amicus nostris, perque las personas y's periódics decents, al llegirlos no poden sentir pel qui's ha escrit altra cosa que llàstima, ó lo qu'és pitjor, repugnància y fastic.

No totas las pagas cauen per Sant Joan.

A conseqüència del gran nombre de vagons de mercaderies han aglomerat en l'estació del Nort, després de l'interrupció que sofri la línia entre Amposta y Ampolla, aquells andén estan atestats de gèneros, als qu'ab verdadera dificultat pot donarselhi sortida, no obstant los bons desitjos del personal afecte á la companyia.

Aquesta aglomeració de mercaderies fa que's retrasi l'entrega de gèneros al comers, retrasi qu'encara que inevitable no deixa de causar perjudicis, y per bé de tots cal que's regularisi'l servei quant avançar.

Avuy es lo dia senyalat per l'inauguració de la temporada teatral en la respectable societat «Centre Català».

Per los bonichs programats que s'ha repartit nos enterrem del tour de force que s'ha fet pera mereixer l'aprobació y'l bon content de tots los socis d'aquella casa, que no han escatimat may sa assistència á las vellades teatrals en las temporades anteriors.

L'haver escripturat á las intel·ligentes actrius Sra. Irene Busutil y Sta. Vicenta Usura tan coneigudes del públic tarragoní, és un motiu qu'assegura bona cosa per endavant l'èxit que's busca y afegintshi lo quadro complet y organitzat d'entesos artistas del «Centre» baix la encertada direcció dels Srs. Vazquez (A) y Montagut, l'optimisme més falaguer nos fa creure una campanya com pocas se'n fan.

Peral debut, s'anuncia lo drama del plorat autor dramàtic y llorejat poeta l'Excm. Sr. D. Pere Antoni Torres; que d'ú per títol «Lo full de paper» y per fi de festa lo joguet «Cel rogent», d'en Eduard Aules.

En l'intermedi del segon al tercer acte de «Lo full de paper», se llegiràn alguns treballs, vers y prosa, en lloçana del difunt autor de tan applaudit com popular drama, havent promès alguns distingits escriptors tarragonins, una petita penya en recort del malaguanyat pay-sà nostre.

Molt prompte's posaran en escena las produccions següents: «Lo Contramestre», «Lo Castell dels tres dragóns» y

que consisteix en que cada poble's preocupa dels seus interessos, encarrilantlos envers l'honorada, la bona administració y l'amor á la Pàtria. Lo dia que aquest moviment sigui general, haurà nascut la nova Espanya.

Nosaltres estèm satisfets, contentissims, de l'esclat de patriotisme que ha donat Tarragona volgunt renaiixer á una nova vida; y dihèm Tarragona, per que suscribit lo manifest personas de totes classes, rics y pobres, però tots de criteri independent y verdaders aymants de nostra ciutat, podèm ben bé assegurar que tot Tarragona, especialment la que treballa y pensa, està complertament identificada ab las idees y ab los propòsits que'n encoratjan á tots.

Que l'actual estació no pot utilitzarse més, està en la conciencia de tots, més en aquest assumptu se reproduceix la qüestió d'interessos que va suscitarse quan lo dels mercats, y com aquella, la considerem de difícil solució a gust de tots.

Varis veïns de la part baixa han presentat á l'Ajuntament una exposició demandat que s'interessi pera que la companyia del Nort deixi sens efecte l'acort segons lo que quedará tancada l'antiga estació de Reus trasladantse'l servei á la de Valencia.

Que l'actual estació no pot utilitzarse més, està en la conciencia de tots, més en aquest assumptu se reproduceix la qüestió d'interessos que va suscitarse quan lo dels mercats, y com aquella, la considerem de difícil solució a gust de tots.

Varis veïns de la part baixa han presentat á l'Ajuntament una exposició demandat que s'interessi pera que la companyia del Nort deixi sens efecte l'acort segons lo que quedará tancada l'antiga estació de Reus trasladantse'l servei á la de Valencia.

Que l'actual estació no pot utilitzarse més, està en la conciencia de tots, més en aquest assumptu se reproduceix la qüestió d'interessos que va suscitarse quan lo dels mercats, y com aquella, la considerem de difícil solució a gust de tots.

Varis veïns de la part baixa han presentat á l'Ajuntament una exposició demandat que s'interessi pera que la companyia del Nort deixi sens efecte l'acort segons lo que quedará tancada l'antiga estació de Reus trasladantse'l servei á la de Valencia.

Que l'actual estació no pot utilitzarse més, està en la conciencia de tots, més en aquest assumptu se reproduceix la qüestió d'interessos que va suscitarse quan lo dels mercats, y com aquella, la considerem de difícil solució a gust de tots.

Varis veïns de la part baixa han presentat á l'Ajuntament una exposició demandat que s'interessi pera que la companyia del Nort deixi sens efecte l'acort segons lo que quedará tancada l'antiga estació de Reus trasladantse'l servei á la de Valencia.

Que l'actual estació no pot utilitzarse més, està en la conciencia de tots, més en aquest assumptu se reproduceix la qüestió d'interessos que va suscitarse quan lo dels mercats, y com aquella, la considerem de difícil solució a gust de tots.

Varis veïns de la part baixa han presentat á l'Ajuntament una exposició demandat que s'interessi pera que la companyia del Nort deixi sens efecte l'acort segons lo que quedará tanc

Xarop de hipofosfats CLIMENT

La llegítima marca "SALUD"

Srs. Climent y C.—**Tortosa.**—Molt senyors meus: Lo Nen X. de tres anys, sofríà desde més de un any de una escròfulacrònica. Cansat d'usar sens cap resultat quantas Emulsions y reconstituyents se presenten per aquests cassos, vaig ensejar los **Hipofosfats Climent**, trobant consol lo pacient ja en el primer frasco y molt prompte la curació completa.

Srs. Climent y C.—**Tortosa.**—Molt senyors meus: Puch assegurarlos qu'en tots los cassos d'**Asthenia** presentaixen a la meva clínica á causa d'afeccions genitales provenientes de la falta de fixesa de las viscències.

Exigeixis lo legítim **Xarop Climent SALUD**, únic aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s'en expón altre del mateix nom.

Maquinari agrícola, industrial y vinícola
Compleix assortit en ferreteria

Marceli Vicens

APODACA, 27, TARRAGONA
Unich representant en aquesta província de pímporant casa de Barcelona, Srs. Ignaci Sanlúcar y C., constructors d'arades y bògits pera fons llaurades y demés màquinas agrícoles

LA JOYA DEL CENTRE
ESTABLIMENT DE BEGUDAS

JOSEPH RIOLA
22, RAMBLA DE SANT JOAN, 22

Se despàtan tota classe de vins y licors de les més acreditadas marcas á preus molt econòmics.

Se serveix á domicili.

La confianza

SASTRERIA DE EMILI PUJOL
9, Unió, 9
TARRAGONA

RELOTGERIA

F. RIGAU

Baixada de Misericòrdia, 14
TARRAGONA

Gran assortit de rellotges de totas classes y preus. Taller de composturas.

CERVESERIA MODERNA
(A CA'L BOYRA)
DIPÓSIT DE GEL

Vins de totas classes. Refrescos y licors. Servei á domicili. Resspons tots los días á preus molt acomodo.

Unich representant de la cervesa Moritz. Rambla de Sant Joan, 72, cantonada al carrer de Tortony.

Erau fàbrica de braguers
34, Unió, 24

Hernadios (TRENCAOTS)

Aquest establiment compia ab los avenços mes moderns y pràctics que la ciència requereix pera la construcció y aplicació de tota classe de braguers y d'aparells ortopèdics.

Especialitat en lo bragger Articular Regulador Sistema Montserrat y ab lo tractament de les trencadures.

Grans existències en braggerets de goma pera la curació radical de les trencadures congènitas y adquirides de l'infància y tot lo concernent á Cirujia y á Ortopèdia.

Casa recomanada per tots los senyors metges que dan tinguat ocasió de conéixerla, tant per los gèneros de son catálech com per los preus reduïts.

PERE MONTSERRAT. Unió, 34.—TARRAGONA

Sastrería, Camiseria y variis gèneros

J. GUELL

39, Major, 39.—TARRAGONA

Pera senyors: Alpacas, estams, gergas, vi curvans, llanillars, drils, camises blanques y de color.

Pera senyoras: Alpacas, sedalines, vichys, mussolines y pèrcals d'alta novetat. Roba blanca, articles pera dols, llenços de fil y de cotó.

Mundos, parayguas y cotillas, tot á preus baratissims.

Gangas: Se liquidan á preus molt baratos, trossos ó escrupolins de panyos, armuts de seda, llana y estampats.

TRAJOS A LA MIDA

39, Major, 39.—TARRAGONA

Emulsió Nadal Unica que conté un 80 per 100 d'oli pur de sege de bacallà y glicerofosfats y hipofosfats de cals y de sosa. Aprobada y recomanada pel Colegi Medich oficial de Barcelona y analitzat per Dr. Bonet, catedràtic de Farmacia à l'Universitat de Madrid. Es aliment, lleminadura y medicament tònic y estimulant del desenrollo fisich; augmenta la secreció de la llet; ajuda la creixensa dels ossos y l'entreten de les dens; efectes positius en les embragues y en l'infància. Es crema clara, blanquísima y la mes agradable ('s conserva sempre.)

Cura la tos, catarrus, bronquitis, tisis, escrofulosis, hidatidosis, rauquitisme, debilitat, poe de, reumatisme, diabetes etz., etz.

Rebutjar les similars y estrangeres, que no receptoran. despàtan ni prenen los bons espanyols. De venda, en totas las farmaciacs.

Deposit: Dr. Andreu, L. Gaze Barcelo-

na G. Garcia, Martin y C., y Fernandez, 4,

Madrid y en totas las capitals y poblacions importants, M. Nadal, Tarragona.

BANY'S MEDICINALS

AYGUAS DE MAR Y DOLSA

Pera las personas que sufren dolor reumàtic ó inflamatori, així com herpetisme y erupcions, se preparan uns bany's compostos, ESPECIALITAT DE LA CASA, que donan excelents resultats, conforme ho acreditan los seus nombre de personas que tots los anys se curan.

des de més de 10 anys que està obert l'establiment, baix la qualitat general de los mateixos d'altres aperturistes SENYORS SARD, GERMANES, è indicatiu d'ells compostos, per la majoria dels senyors metges d'aquesta capital y de fora, lo qual creiem es garantia suficient pera las personas que tingan de visitarlos, ab la seguretat que obtindran un prompte alivio en sus dolencias.

BANY'S DE RECREU EN BANYERAS PICAS DE MARBE.

Carrers de Mar, 30 y Lleó 48.—TARRAGONA

Calefacció per petroli

Economia Comoditat

BON CALOR SENS OLOR

Higiene ni perill

Calorifer DITMAR

PREU 15 PESSETAS PER TOTA ESPANYA

MARIÀ CLANXET

Carrer de la Unió, 14, Tarragona

GABINET Y CLÍNICA DENTAL

DE A. PONS ICART

SAN ACUSTI, NUM. 21, PIS SEGÓN, TARRAGONA

Tractament especial de las malalties de ias dentes y genives.

Extracció de dents, caxals y arrels sense dolor.

Especialitat en emplastes, emplo, maduras y orificacions.

Perfeccionament en la construcció de pessas y dentaduras de totas classes.

Lo Dr. Jordán

CIRURGIA DENTISTA

Ex-alumne del Colegi Espanyol de Dentistas, Ex-operador de la casa del Dr. Treviño, Madrid, etc.

Participa á sos nombrados clients y al pùblic en general, que relacionat ab las millors casas extrangeras, pot oferir dents artificials á preus molt ventajosos.

Pera las operacions odontològicas que dit senyor exerceixa, compta ab tots los anestesicis fins al dia conseguts.

PLASSA DE PRIM, 2, PRINCIPAL, REUS

Opera a Tarragona los dimars de 9 del matí a les 5 de la tarda y los diendres de 3 a 5 de la tarda

RAMBLA DE SANT JOAN 70, ENTRESOI

CONFITERIA

DE CABRÉ GERMANES

34, Carrer Major, 34, Tarragona

En aquest establiment s'hi trovarà un gran assortit de galetes, vins y licors de totas classes tant del pais com del estranger á preus sumamente junits.

Especialitat en encarrechs pera casaments y bateigs. Avisant ab anticipació s'elaboran los exquisits dolços anglesos BATS VICTORIAS y LOCH JANOHAS.

Especialitat en el saborós pastel ESPOA-RUS

Gran magatzem de calsat

LAS BALEARES

Rambla S. Joan, 50.—Tarragona

Fàbricas á Palma y Mahó.—Gèneros superiors y de durada.—Preu fixo.

La promptitud

Lo recader diari de Tarragona á Barcelona y vice-versa, Andreu Canyelles, ofereix sos serveis á preus més econòmics, a totas las personnes que's dignin honrarlo ab sa confiança.

Serveix tots los encarrechs á domicili.

Punts ahont s'admeten: Tarragona, plassa de la Font, núm. 28, (barber) y carrer d'Apodaca núm. 1, tenda.—Barcelona, Hospital 2 y 4 y carrer Filaders núm. 5, devant la plassa del Angel.

Drogueria Plana

Antiga casa Figueras

Real 6, cantonada Rebolledo 20

En aquesta casa trobarà la industria, la agricultura y las arts, un complet surtit de drogas, sulfat y primeras matières pera abonsos ab riquesa garantida y de importació directa.

PREUS LIMITATS VERITAT

Sofre FLORESTILLA de la millor marca

TARRAGONA

Farmacia Plana

al costat de la antiga

CASA FIGUERAS

REAL, 6.—Tarragona

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicina pera curas antisèpticas.—Especialitats nacionals y extrangeras.

Aygues minero-medicinals

TARRAGONA

TOTHOM FOTOGRAF

Á LA CASA DE DROGAS Y PRODUCTES QUÍMICOS

DE SEBASTIA CARDONA

Trobarà els aficionats á la fotografia un assortit complet de cambras, trespeus, cubetas, prempses escorredors, d'apòs d'aigua, estumadors, calibres, fanals de varias formes, cartolines, paper citrat Lumière, paper bromurat d'ort, placas porcellanas, targetas postals sensibles, estereoscòpicas y vistas estereoscòpicas y bany viratge combinat.

Dispòsitar del paper brillant Gelatina citrat de plata y àlbumina marca «Tambours».

Cambra instantanea. Liamp express

Periscope-Delta diafragma iris

Express minimum 6 1/2 per 9 ab 6 » 10 »

6 1/2 per 9 ab 6 extra 13 »

9 per 12 » 70 »

9 per 18 » 110 »

Per gust de participar na nombrosa clientela, que lie rebutjat las cambras Stereoscòpicas (Delachart-carte) ab propietat de poguer aplicar placas y pel·lícules. Premiada a l'exposició de París ab medalla d'or. Unica casa a Espanya que's troben en venda.

REVELADOR CARDONA

Unich en sa classe per ser lo més ràpit, no s'altera ni taca

PREUS SENS COMPETÈNCIA

SE DONAN INSTRUCCIONS.—LABORATORI A DISPOSICIÓ DELS CLIENTS

APODACA, 27, Y PLASSA D'OLÓZAGA, 9, TARRAGONA

EXCELCE

En Llanas ven uns paraigües

de semi-seda y cutó, de color inalterable

y teixit tantissim bo, que resisteix tota prova

al devall d'un canaló.

Ademés, també té uns vanos

ab uns pintats tan rebòns, que ni Rafael ni Murillo

los podrían fer milló, aproposit per regalos;

causen gran admiració.

Trobarà també sombrillas y un gran assortit de bastòns, parassols de totas menes que son mol, barato y bons.

Millor dit: no ya cap casa en 'an bonas condicions.

26, COMTE DE RIUS, 26

Srs. Climent y C.—**Tortosa.**—Molt senyors meus: Lo Nen X. de tres anys, sofríà desde més de un any de una escròfulacrònica. Cansat d'usar sens cap resultat quantas Emulsions y reconstituyents se presenten per aquests cassos, vaig ensejar los **Hipofosfats Climent**, trobant consol ja en el primer frasco y molt prompte la curació completa.